

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра економічної та соціальної географії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2019 р.

РЕГІОНАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки _____ бакалавр _____

галузі знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____

спеціальності _____ 014 Середня освіта (Географія) _____

освітньо-професійна програма _Середня освіта. Географія. Економіка_

Програма вибіркової навчальної дисципліни “Регіональна соціально-економічна статистика” для студентів галузі знань 01 Освіта/Економіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), освітньої програми Географія.Економіка

30 серпня 2019 р. – 11 с.

Розробник: к. геогр. н., доц. кафедри економічної та соціальної географії
Поручинська І. В.

Рецензент: к. геогр. н., доц. кафедри економічної та соціальної географії
Слащук А. М.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (Барський Ю. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Поручинський В. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія) Освітня програма: Середня освіта. Географія. Економіка Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3-ий
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 30 год.
		Самостійна робота 52 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчальної дисципліни «Регіональна соціально-економічна статистика», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), освітньої програми Середня освіта. Географія. Економіка.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження соціально-економічних явищ і процесів, застосування основних статистичних методів в соціально-економічній статистиці.

Метою викладання навчальної дисципліни «Регіональна соціально-економічна статистика» є формування базових уявлення про сучасний стан та перспективи розвитку соціально-економічної статистики, можливості застосування статистичної інформації для соціологічного аналізу різних сфер суспільного життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Регіональна соціально-економічна статистика» є:

Основні завдання курсу:

- навчитися збирати, опрацювати, узагальнювати та аналізувати статистичну інформацію щодо масових соціально-економічних явищ і процесів, які відбуваються в суспільстві;

- здійснювати розроблення, вдосконалення і впровадження статистичної методології у практиці, яка базується на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах та рекомендаціях.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Інтегральна компетентність (ІНТ): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми комплексного регіонального соціально-економічного дослідження, що передбачає застосування різноманітних підходів та методів соціально-економічної статистики.

Загальні компетентності (ЗК): здатність до аналізу та синтезу; уміння застосовувати знання на практиці; навички роботи з інформацією; здатність працювати в команді фахівців з різних підрозділів.

Фахові компетентності (ФК): Компетентність у плануванні, проектуванні та виконанні наукових досліджень зі стадії постановки задачі до оцінювання та розгляду результатів та отриманих даних, що включає вміння вибрати потрібну тактику та стратегію; оволодіння необхідними для практичної роботи за фахом базовими знаннями в галузі розробки баз даних.

Знати: методологічні основи концепцій і класифікацій економіко-статистичних групувань, принципи статистичної конкретизації системи показників різних областей регіональної соціально-економічної статистики, методи їх виміру і розрахунку, а також взаємозв'язок і зміст основних рахунків.

Вміти: складати плани статистичного дослідження реальної економічної ситуації, формувати коло характерних показників, проводити цілеспрямований статистичний аналіз із застосуванням відповідних методів, змістовно інтерпретувати отримані статистичні показники на базі своїх професійних уявлень і навичок, використовувати опубліковані в статистичних щорічниках дані в якості інформаційної основи при формуванні планів та програм регіонального розвитку.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів					
Тема 1. Предмет і метод статистики	4	2	2	-	-
Тема 2. Статистичне спостереження	8	2	2	4	-
Тема 3. Зведення, класифікації та групування статистичних даних	8	2	2	4	-
Тема 4. Статистичні показники	8	2	2	4	-
Тема 5. Вибіркове спостереження	10	2	2	4	2
Тема 6. Методи аналізу кореляційних зв'язків	10	2	2	4	2
Тема 7. Ряди динаміки	8	2	2	4	-
Тема 8. Графічні методи зображення статистичних даних	8	2	2	4	-
Разом за змістовим модулем 1	64	16	16	28	4
Змістовий модуль 2. Економічна та соціальна статистика					
Тема 9. Методичні основи економічної та соціальної статистики	4	2	2	-	-
Тема 10. Система національних рахунків	8	2	2	4	-
Тема 11. Статистика національного багатства	8	2	2	4	-
Тема 12. Статистика ринку та цін	8	2	2	4	-
Тема 13. Статистика праці	8	2	2	4	-
Тема 14. Статистика населення	10	2	2	4	2
Тема 15. Статистика економічної діяльності	10	2	2	4	2
Разом за змістовим модулем 2	56	14	14	24	4
Всього годин	120	30	30	52	8

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Сучасна організація статистики в Україні	5
2	Помилки статистичного спостереження	5
3	Статистичні таблиці як метод наочного викладення статистичних даних	5
4	Прогнозування на основі рядів динаміки	5
5	Системи співзалежних індексів	5
6	Вивчення форми розподілу	5
7	Організація вибіркового спостереження	5
8	Модель кореляційно-регресійного аналізу	5
9	Графіки рядів розподілу	5
10	Графіки динаміки	7
	Разом	52

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модуль ий контроль (мах = 60 балів)		Загаль на кількіс ть балів				
Модуль 1										Модуль 2						
Змістовий модуль 1										Змістовий модуль 2					МКР1	МКР2
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	30	30
2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	4	4		
22										18					60	
40															60	
100																

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями:

1 бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

2 бали – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

3 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

4 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

5 балів – чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке

розуміння суті виконуваного завдання. Використання новітніх джерел літератури. Оригінальність. Виражений творчий підхід у роботі над виконанням завдання.

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичних робіт. Практична робота може бути оцінена, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово. Модульний зріз передбачає відповідь на теоретичні питання та розв'язання задач, які складаються на основі лекційного курсу, практичних робіт і питань, які виносяться на самостійне опрацювання. Правильне розв'язання тестового завдання оцінюється в *1 бал*. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за один модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом 60 балів за дві модульні контрольні роботи).

Підсумковий контроль – екзамен. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю, а також результатів заліку у попередньому семестрі шляхом виведення середнього арифметичного.

У випадку підсумкової оцінки нижче 75 балів, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає екзамен у формі *усного опитування*. При цьому на екзамен виноситься *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Таблиця 6

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бек В. Л. Теорія статистики: Навч. посібник / В. Л. Бек. – К.: ТОВ „Центр учбової літератури”, 2002. – 288 с.
2. Гетало А. В. Економічна статистика: Навч. посібник / А. В. Гетало, В. О. Борух. К.: ТОВ „УВПУ „Екс Об”, 2002. – 214 с.
3. Гончарук А. Г. Основи статистики: Навч. посібник / А. Г. Гончарук. – К.: ТОВ „Центр учбової літератури”, 2004. – 148 с.
4. Єріна А. М. Економічна статистика: Практикум / А. М. Єріна, О. К. Мазуренко, З. О. Пальян. – К.: ТОВ „УВПУ „Екс Об”, 2002. – 232с.
5. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування : Навч. Посібник / А. М. Єріна. – К: КНЕУ, 2001. – 170 с..
6. Коцан Н. Н. Теорія статистики: збірник задач для самостійного розв’язування / Н. Н. Коцан. – Луцьк: Вежа, 2008. – 98 с.
7. Мазуренко В. П. Статистика: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / В. П. Мазуренко. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2006. – 315с.
8. Мармоза А. Т. Практикум з математичної статистики: Навчальний посібник / А. Т. Мармоза. – К.: Кондор, 2009. – 264 с.
9. Мармоза А. Т. Статистика: Підручник / А. Т. Мармоза. – К: Ельга, КНТ, 2009. – 896 с.
10. Матковський С. О. Статистика: Навчальний посібник / С. О. Матковський, Л. І. Гальків, О. С. Гринькевич. – Львів.: “Новий Світ”, 2009. – 430 с.
11. Статистика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. М. Єріна, Р. М. Моторін, А. В. Головач та ін. – К.:КНЕУ, 2002. – 448 с.
12. Статистика: Підручник / С. С. Герасименко А. В. Головач, А. М. Єріна та ін./ За наук. ред. С. С. Герасименка. – 2–ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
13. Тарасенко Т. О. Статистика: Навчальний посібник / Т. О. Тарасенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 344 с.

14. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: Підручник / Є. І. Ткач. – Тернопіль.: Лідер, 2004. – 388 с.

15. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика: Підручник / Л. Ф. Удотова – К.: КНЕУ, 2002. – 376 с.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Сучасний стан глобальної статистичної системи.
2. Структура статистичної науки.
3. Статистичні показники.
4. Система показників РСЕС.
5. Найважливіші класифікації, групування РСЕС.
6. Суть і види статистичних показників.
7. Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці вимірювання.
8. Відносні величини та їх значення.
9. Форми вираження відносних величин.
10. Суть і призначення середніх величин в економічному аналізі.
11. Види середніх величин.
12. Структурні середня – мода і медіана.
13. Поняття і складові елементи ряду динаміки.
14. Види рядів динаміки.
15. Абсолютні та відносні характеристики інтенсивності динаміки.
16. Тенденції розвитку в рядах динаміки соціально-економічних явищ.
17. Сезонні коливання, методи їх вимірювання.
18. Загальні поняття про систему національних рахунків.
19. Характеристика основних рахунків адаптованої СНР України.
20. Міжнародні статистичні класифікації.
21. Основні концепції, показники, визначення системи національних рахунків.
22. Класифікація рахунків.
23. Зміст та структура версії СНР, яка використовується в Україні.

- 24.Поняття про валовий внутрішній продукт (ВВП) і методи його розрахунку.
- 25.Обчислення показників ВВП.
- 26.Міжгалузевий баланс (МГБ).
- 27.Схема міжгалузевого балансу.
- 28.Техніка побудови міжгалузевого балансу.
- 29.Поняття національного багатства, значення і задачі його статистичного вивчення.
- 30.Класифікація й групування, які використовуються при вивченні національного майна.
- 31.Методи кількісної оцінки елементів національного багатства в поточних і порівняльних цінах.
- 32.Поняття основних фондів, їх класифікація.
- 33.Показники, які використовуються в аналізі основних фондів.
- 34.Індексний метод.
- 35.Поняття оборотного капіталу і його складових.
- 36.Показники використання оборотного капіталу.
- 37.Система показників статистики зовнішньоекономічних зв'язків.
- 38.Митна статистика як інформаційна база статистики зовнішньої торгівлі.
- 39.Визначення експорту й імпорту.
- 40.Показники статистики зовнішньої торгівлі товарами і послугами.
- 41.Поняття і сутність цін.
- 42.Методи розрахунку й аналізу індексів цін.
- 43.Стан і динаміка зовнішньої торгівлі України.
- 44.Населення як об'єкт статистичного вивчення.
- 45.Джерела даних про населення.
- 46.Основні групування населення.
- 47.Вивчення природного та механічного руху населення.
- 48.Основні показники статистичного ринку праці, зайнятості, безробіття.
- 49.Міграція робочої сили.
- 50.Напрямки міжнародної міграції робочої сили.

51. Динаміка зайнятості в Україні.
52. Показники наявності, використання, руху робочої сили.
53. Поняття продуктивності праці. Задачі її статистичного вивчення.
54. Статистичні методи виміру продуктивності праці.
55. Виплати соціального характеру.
56. Показники середнього рівня оплати праці.
57. Система соціально-економічних індикаторів, що характеризують рівень життя населення.
58. Статистика доходів населення.
59. Статистика споживання населенням товарів і послуг.
60. Узагальнюючі показники рівня життя населення.